GAZETA LWOWSKA.

W Piątek **Nro. 51.** 4. Maja 1827.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujące

U w i a d o m i e n i e.

Dnia 20. Czerwca r. z. rozdawano w Suczawie na Bukowinie nagrody przeznaczone ze Skarbu dla ulepszenia chowu koni i bydła rogatego, i takowe otrzymały osoby następujące: 1) Za wychów najpiękniejszego po stadniku skarbowym źrzebca, poddany ze Skeij, Obrescha Pokurar, 20 czerw. Zł. 2) Za wychów najpiękniejszych takichże klaczek, poddani: Adam Fritz z Illischestie, i Adam Hadel z Nowego Itzkany, po 6 czerw. Zł. 3) Za wychów najpiękniejszego byka, poddany z Nowego Itzkany, Maciéj Brodnar, 12 ZR. w M. K. 4) Za wychów najpiękniejszych jałówek, poddani: Michał Galaczan z Illischestie i Fryderyk Sauer z Nowego Itzkany, po 8 ZR. w M. K.

— Z Wiednia. —

N. Pan raczył najłaskawiéj Hr. Ferdynanda Trauttmansdorfa wynieść do godności c. k. Podkomorzego.

Według raportu lekarzy z d. 24. Kwietnia, Arcyxiężna Henryka przepędziła noc spokojnie, i względnie na okoliczności wraz z nowonarodzonym Arcyxięciem Wilhelmem jest zdrowa.

— Z Węgier. —

Z Preszburga donoszą pod d. 13. z. m.:

Posiedzenie cyrkularne, odprawione w dniu 9. z. m. dla naradzenia się nad grawaminami, dotyczyło się wniesionego przez Deputacyją projektu względem regulacyi i utrzymania budowy na rzece Sarviz w Komitatach Stuhlweissenburskim i Tolnaerskim.

We Wtorek, d. 10., na 211tém posiedzeniu Sejmu, toczyły się dalsze narady nad grawaminami i zostały ukończone, poczém przeczytano i podyktowano nadesłe od Izby Magnatów postrzeżenia nad drugiém poselstwem stanowém względem stosunków pieniężnych między prywatnymi.

We Środę i wczoraj odbywały się w téj mierze narady cyrkularne. *(G. W.)*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Według wiadomości z Londynu z dnia 16. Kwietnia, Boliwar złożył pewnie urząd Prezesa Rzeczypospolitéj Kolumbii. Odezwa, w któréj oznajmia to Kolumbijczykom, datowana z d. 6. Lutego. W tejże oświadcza, iż wszelkie starania, aby swoje postanowienie odmienił, będą bezskuteczne. *(G. W.)*

Zjednoczone Stany Ameryki północnéj.

Gazety Nowo Yorkskie z d. 8. Marca namieniają o naradach w Izbie Reprezentantów i w Senacie względem bilu, przez który chciano uporządkować stosunki między Zjednoczonemi Stanami a osadami Angielskiemi. Bil, przez który Zjednoczone Stany chciały odłożyć wszelkie ograniczenia handlu aż do dnia 30. Września, przeszedł w Izbie Reprezentantów z niektóremi poprawkami, lecz został przez Senat 25 głosami przeciwko 20 odrzucony. W d. 3. Marca zakończył Sejm swoje posiedzenia.

Między Rządem Związku Zjednoczonych Stanów Ameryki północnéj, a Rządem Państwa Georgii, z powodu roszczeń ostatniego Rządu, od początku teraźniejszego roku, wszczął się spór, i tak dalece postąpił, iż Prezydent Zjednoczonych Stanów w przełożonem Kongresowi poselstwie oświadczył, że dla utrzymania konstytucyi i świętości traktatów, będzie zniewolony użyć siły wojskowéj Związku przeciwko Państwu Georgii, jeźli Państwo to naruszać nie przestanie obowiązków Związku, i nie będzie zważać na umowy, które zarówno wszystkie Członki Związku obowiązują. Prawo polityczne Amerykańskie uznaje zupełną Zwierzchność pokoleń Indyjskich nad wszystkiemi krajami, które od nich nie zostały przez traktaty nabyte. Wszelka jurysdykcyją Zjednoczonych Stanów, tak cywilna jakoteż karząca, nie ma w tych krainach władzy, i wedle praw zasadniczych Rzeczypospolitéj, traktaty handlowe i terytoryjalne z pokoleniami krajowców ten sam zachowają charakter, jak ugody z obcemi Państwy. Ztądto tylko Rządowi Związku wolno jest nabywać od nich krain na mocy traktatów. Żadnę pojedyncze Państwo nie może

)(

z niemi zawierać umów, lub przedsiębrać rozmiary na ich ziemi.

Prawo szczególne stanowiące znaczne kary pieniężne na przestępców, oraz zalecające wypędzić onych z takich krain siłą wojskową, zabezpieczają Indyjanów od napaści pojedynczych obywateli Amerykańskich, lecz nie było jeszcze p zypadku, iżby całe Państwo okazało się przestępcą. Georgija uczyniła w tej mierze najpierwszy krok. Państwo to żąda wielkiej części ziemi Cree'k-Indyjan, która onym na mocy traktatu granicznego, zawartego dnia 22. Kwietnia r. z. w Washingtonie, została zapewnioną; Państwo to nie chcąc się udać do sankcyi Władzy prawodawczej, wysłało już inżynierów, którzy na wszystkie strony zdejmują plany. Naczelnicy pokoleń opierając się na traktatach, udali się do Ajentów Rządowych Związku, i Prezydent przedsięwziął zaraz środki, aby postępowaniu Państwa Georgii położyć tamę. Upomniał ón Naczelników Creekskich, aby nie czynili gwałtów, i przez to praw swoich nie tracili, a Adwokat Rzeczypospolitej przy Państwie Georgii otrzymał rozkaz wytoczyć sprawę przeciwko inżynierom.

Z Maracaibo w Kolumbii donoszą pod d. 4. Lutego, że Jenerał Paez złożył wszystkie urzędy cywilne i wojskowe. Powodu do tego nie wymieniają.

Podług gazet Amerykańskich, nadeszła wiadomość z Madagaskaru, że wyspa ta znajduje się w zaburzeniu. Radam, Naczelnik panującego stronnictwa w tym kraju, wyruszył na czele 15,000 ludzi przeciwko byłemu Królowi Dandi, który nie jest w stanie oprzeć się swemu nieprzyjacielowi. (*G. W.*)

Hiszpanija.

Z Madrytu donoszą z d. 29. Marca: Rząd wzmacnia korpus obserwacyjny o 6000 ludzi. Kompanija artyleryi ma jutro wyruszyć; za nią pójdzie z różnych stron kilka pułków linijowych. Mówią nawet, że pułk gwardyi kirassyjerów ma wyruszyć.

Gazety Francuzkie podają istotną siłę wojska Francuzkiego na granicy Portugalskiej na 36,245 ludzi piechoty i 3876 ludzi jazdy; imianowicie: w Galicyi 38 Oficerów wyższych, Oficerów niższych 241 i 7840 ludzi piechoty; w starej Kastylii 43 Oficerów wyższych, Oficerów niższych 433, 7680 ludzi piechoty i 1101 ludzi jazdy; w Estremadurze 31 Oficerów wyższych, 189 Oficerów niższych, 5021 ludzi piechoty i 913 ludzi konnicy; w Andaluzyi 25 Oficerów wyższych, 268 Oficerów niższych, 5044 ludzi piechoty i 619 ludzi konnicy, a korpus nad Tagiem 9641 ludzi piechoty i 1243 ludzi konnicy. Oprócz tego ma jeszcze mieć Hiszpanija wraz z gwardyjami Królewskiemi 23,752 czynnego wojska.

Według wiadomości z Perpignan z d. 10. Kwietnia powraca spokojność w całej Katalonii. W obwodzie Figueras już to zupełnie zaszło. Tamże poddało się pięciu Oficerów, których uwięziono w zamku. Naczelnik kup zbrojnych, Gure, jakoteż większa część innych Naczelników, Oficerów na połowie żołdu będących, którzy powstanie urządzali, znikła z tego obwodu. W obwodzie Girony uwięziono dwóch innych naczelników kup zbrojnych, którzy podług praw wojskowych mają być sądzeni. Równie aresztowano w Vich dwóch Oficerów, obwinionych o spisek przeciwko spokojności publicznej.

W Tortozie rozstrzelano w dniu 6. wieczorem naczelnika buntowników, Kapitana Llovet, którego wzięto w niewolę d. 5. w nocy. Ochotnicy król. i kilku żandarmów aresztowało w d. 4. w obwodzie Porrera, Pułkownika Trillos i czterech jego towarzyszy. Naczelnik ten od zeszłego lata pracował nad zbuntowaniem mieszkańców obwodu. Przywieziono go do Tortozy, gdzie będzie przed Sądem stawiony.

Inne stronnictwo, które Berga zagrażało, zupełnie rozproszono. Tameczny naczelnik kupy zbrojnej, Porucznik Planos, gdy go większa część stronników opuściła, został ze swoimi towarzyszami w Vallecebre aresztowany.

Władze Katalonii postanowiły utworzyć ruchomą kolumnę z 400 ludzi, z różnych brygad i pocztów Policyi cła. Kolumna ta, całkiem lub częściami, udawać się będzie na owe punkta, na których spokojność publiczna, stosownie do raportów Władz miejscowych, będzie zagrożoną. (*G. W.*)

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Gwiazda z d. 18. wieczorem zawiera wiadomości z Londynu z d. 14. i 16. Kwietnia, treści następującej:

Xiążę Klarencyi, brat Króla i domniemywany Następca Tronu, po złożeniu przez Lorda Melville urzędu pierwszego Lorda Admiralilicyi, mianowany W. Admirałem Anglii; dotychczasowi Lordowie Admiralicyi, oprócz Lorda Melville, tworzą jego Radę do zarządzania sprawami marynarki. Obadwa Sekretarze Admiralicyi, P. P. Croker i Barow, utrzymali się na swoich posadach.

Xiążę Wellington złożył także swój urząd jako Naczelny Wódz wojska; urzędu Jenerała artyleryi (*Master General of the ordnance*) już pierwej się zrzekł; o jego następcy na Wodza

naczelnego jeszcze nie było wiadomości; następca jego w Wydziale artyleryi wymieniają Margrabiego Anglesea.

Dotychczasowy *Master of the Rolls*, Sir John Copley, mianowany został Lordem Kanclerzem; Jeneralny Attornej dla Anglii (Sir Charles Wheterell), miał wziąć uwolnienie od obowiązków.

Między wieściami, są w obiegu następujące mianowania: Lord Granville (dotychczasowy Poseł na Dworze Francuzkim) ma być Sekretarzem Stanu Spraw Zewnętrznych; P. Huskisson (dotychczasowy Prezes bióra handlowego) Sekretarzem Stanu Spraw Wewnętrznych (w miejscu P. Peel); P. Robinson (dotychczasowy Kanclerz Izby Skarbowéj) Sekretarzem Wydziału osadniczego (na miejscu Lorda Bathurst) i Parem; Wice-Hrabia Dudley i Ward tajnym Pieczętarzem (w miejscu Hrabiego Westmoreland); Lord Bexley (Vansittart) miał oświadczyć życzenie swoje powrócić znowu do Gabinetu.

Z Urzędników Dworu miał prosić o uwolnienia siebie: Xiążę Montrose, Lord W. Podkomorzy, tudzież onegoż syn, Margrabia Graham, Wice W. Podkomorzy, i Xiążę Dorset, W. Koniuszy; Margrabia Londonderry (Lord Stewart) złożył swój urząd jako Szambelan Królewski.

Układy między P. Kanningiem a Margrabią Lansdown miały być zerwane w skutek niepodobieństwa, aby emancypacyją Katolików uczynić przedmiotem inicyjatywy Rządu i środkiem Ministeryjalnym. (*D. A.*)

P. Jenning, Członek Izby Niższéj, napisał do P. Peel (wtedy jeszcze) Sekretarza Stanu Spraw Wewnętrznych, trzy grożące listy. P. Jenning na rozkaz Izby został aresztowany i przed kratki wezwany; P. Peel żądał, aby go uwolniono. Atoli P. Kanning wniósł, iżby Izba naganiła to P. Jenningowi i by naganę tę wciągniono do protokółu; Wniosek ten przyjęto, chociaż P. Jenning usprawiedliwiał się, iż był chory gdy owe listy pisał, a zatém czynił bez zastanowienia.

Z Rio de Janeiro nadszedł do Londynu Cesarski wyrok z d. 1. Lutego b. r., który, z uwagi mocnych i ponawianych zażaleń ze strony kilku dyplomatycznych ajentów, na nieprzyzwoitości wyrządzane handlowi neutralnemu przez eskadrę blokującą i inne korsarskie okręty Brazylijskie, nadaje najwyższemu Sądowi wojennemu w Rio moc Sądu admiralicyi, z dołączeniem dwóch nowych Sędziów i rozkazuje, aby wszystkie sprawy o zdobycze do tegoż Sądu w drodze appellacyi nadeszłe, jakoteż na teraz w niższych Sądach toczące się, jak najśpieszniéj były ukończone. (*G. W.*)

Wyspy Jońskie.

W d. 8. Marca, jakeśmy namienili, tegoroczne posiedzenie Zgromadzenia prawodawczego zjednoczonych Stanów Wysp Jońskich otworzył Lord Wyższy Kommissarz Króla Jmci Angielskiego, jako Protektora tych Państw, Mową, z któréj umieszczamy tu jeszcze, co następuje:

»Owa zupełna spokojność, która tak dawno we wszystkich częściach tych Państw panowała i od tego czasu, jak miałem szczęście, na ostatniem Zgromadzeniu znajdować się między WPanami, nie była przerwaną, trwa ciągle — dowód oczewisty, że przepisy Konstytucyi szczególniéj odpowiadają wszystkim potrzebom tych wysp. Owa neutralność, którą Rząd zaraz w początku jeszcze trwającéj, krwawéj walki w krajach sąsiednych, tak mądrze przyjął, a którą Król, mój łaskawy Monarcha i Pan, potwierdził, sumiennie i wiernie była zachowywaną, i ten sam tok polityki będzie ściśle przestrzegany, jako jedyny, który śród otaczających okoliczności, z mądrością kierować zdoła postępowaniem tych Państw. Nie powinno być dozwolone nawet najmniejsze doświadczenie, któreby neutralność na chwilę w wątpliwość podać i honor, rzetelność i wiarę tego Rządu wystawić mogło na niebezpieczeństwo.«

»Wszystkie prawodawcze akta, wyszłe po ostatniem WPanów Zgromadzeniu, złożone są już na stole i jeżli zostaną przez WPanów potwierdzone, będą prawami Stanu. Między temi znajdują się niektóre bardzo ważne, a wszystkie dowodzą, nie tylko, że WPanów Rząd wykonawczy przejęty jest największą gorliwością ku utrzymaniu publicznego dobra, lecz wszystkiemi przedsięwziętemi środkami kierował duch mądrości i oględności.«

Z Korfu piszą pod d. 7. Marca: »Dowódzca Angielskiego bryga Pelikan, L. Irby, odznacza się czynnością w ściganiu rozbojników morskich na tutejszych morzach. Trzy szonery i jedna szebeka o 36 wiosłach, dostały się już w jego ręce, i posłano je do Zante. W d. 2. t. m. polował ón na rozbojnika Algierskiego z czarną banderą pod bateryjami Messolungi; przyszło do krwawéj potyczki, i gdy dowódzca Angielski zobaczył na pokładzie swojego okrętu sześciu ludzi zabitych i swego Porucznika wraz z kilku Oficerami ranionego, kazał dać ognia ze wszytkich bateryj i zatopił okręt nieprzyjacielski z całą osadą, wyjąwszy Rais i kilku majtków, którzy na czółnie chcieli uciec i zostali wzieci w niewolę. (Zob.

arty. z Anglii w przeszłym Numerze Gazety naszéj.) (*G. W.*)

Francyja.

W d. 15. Kwietnia były wielkie pokoje u Dworu. W d. 16. t. m. na placu Tuileryjskim odprawił Król obroty wojskowe z oddziałami gwardyi narodowéj, które w tym dniu pełniły służbę w Zamku. Poczém czyniły przed Monarchą popis: król. gwardyje i wojska linijowe załogi Paryzkiéj.

Na posiedzeniu Izby Parów w d. 17. Kwietnia przełożył W. Pieczętarz, Hrabia Peyronnet, król. Rozporządzenie z tegoż samego dnia, na mocy którego projekt do prawa o Policyi druku został cofnięty.

Izba Deputowanych w dniu wspomnionym przyjęła prawo o przysięgłych większością 229 przeciwko 58 głosów.

Rozporządzenie król. zwołuje Kollegijum wyborcze drugiego obwodu Departementu Sarthy na d. 21. Maja.

W marynarce posuniono wiele osób na wyższe stopnie; mianowicie mianowano 7 nowych Kapitanów okrętów linijowych, 15 Kapitanów fregat, 25 Poruczników i 6 Chorążych.

Z Dziennika urzędowego, porównywającego dochody Państwa Francuzkiego pierwszego kwartału 1827 z dochodami pierwszego kwartału 1826 okazuje się ubytek 3,892,000 fr. w r. b. Przy porównaniu tegoż -amego kwartału z r. 1825 okazuje się ubytek 3,894,000 fr.

Prefekt Policyi Paryzkiéj rozkazał w ulicach Stolicy poprzylepiać dawniejszy przepis Prefekta Departamentu Sekwany z d. 27. Germinal r. XI., który zakazuje nie odprowadzać inaczéj zwłok na miejsce spoczynku, jak tylko na karawanach, końmi ciągnionych. (*G. W.*)

Niemcy.

Gazeta w Monachium wychodząca donosi z Monachium z d. 10. Kwietnia: W Niedzielę o południu miał Nuncyjusz Papiezki, Arcybiskup Tyru (Hrabia Mercy Argenteau) wstępne posłuchanie u Króla. Nuncyjusz ze swoim orszakiem przybył do Dworu w Królewskich powozach ze swojego pałacu, i tym sposobem znowu powrócił. Dnia 7. wieczorem przyjechał znowu podobnie ten Nuncyjusz do Dworu, i był Królowéj przedstawiony.

Hrabia Triva, Jenerał artyleryi i były Król. Minister Stanu wojska, umarł w d. 8. po długiéj chorobie w 71. lat życia swojego. (*G. W.*)

Prussy.

Król Jegomość zwiedził w d. 10. Kwietnia pierwszy raz po wyzdrowieniu Rezydencyją Potsdam, przyjmowany przez Magistrat i urzędników, jakoteż mieszkańców z największą czułością. Monarcha przybył o godzinie 10téj rano i bawił aż do 3ciéj z południa.

Rząd Poznański wydał pod d. 17. Marca następujące Uwiadomienie: »Podług doniesienia Urzędu Obwodowego Birnbaumskiego z d. 8. t. m. rozeszła się wieść pomiędzy tamecznymi mieszkańcami, że Cesarzowa Jéj Mość Rossyjska przybędzie do Berlina, i kilka tysięcy ludzie weźmie z sobą z tych Państw do Rossyi, aby onym za wynagrodzeniem kosztów podróży naznaczyć tamże osady. Że wieść ta wielu ludzi niepokoi, przeto powinnością naszą oświadczyć niniejszém, że to wszystko jest fałszém. (*G. W.*)

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy.* —

Kurs listów zastawnych d. 26. Kwiet. 1827.
Za 100 Zł. w list. zast. bez pierwszego kuponu białych:

Przedający żądają	Złp. 81 gr. —
Kupujący dają	— 80 — 15
Istotnie sprzedano po	— 80 — 22 1/2

(*G. P.*)

Rossyia.

— *z Petersburga.* —

N. Cesarz Jmć raczył przez Rozkaz dzienny z d. 28. Marca mianować Jenerała Adjutanta Paszkiewicza, Dowódzcą Kaukazkiego korpusu w miejsce Jenerała piechoty Jermołowa I.; Jenerał Adjutant zaś Sipiagune mianowany został wojskowym Gubernatorem w Tiflis, pod rozkazami Jenerała Adjutanta Paszkiewicza, obowiązki zaś mianowanego Gubernatora, szefa dywizyi przyłączonéj do 5go korpusu piechoty, pełnić będzie Major Baron Ludinghausen-Wolff, dowódzca 1széj brygady 1széj dywizyi téjże broni. (*Kor. War.*)

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 18. Rozmaitości.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Druk Piotra Pillera.